

На основу члана 6. тачка 3. и члана 41а став 4. и члана 42. став 2. Закона о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10) и чл. 48. и 108. став 3. Статута града Зрењанина ("Службени лист града Зрењанина", бр. 21/08), Градско веће града Зрењанина дана _____2012. године, донело је

З А К Л Ј У Ч А К

1. Подноси се иницијатива за проглашење заштићеног подручја III категорије језеро Пескара 1 – шарански ревер "Чепел" К.О. Зрењанин I, лист непокретности број 22319 парцеле број: 14752, 14754/1, 14754/2, 14751, 14753, лист непокретности број 22321 парцеле број: 14757/1, 14759/1, 14759/2, 14761/1, 14761/2, 14758, 14759/3, лист непокретности број 22332 парцела број 14757/2, укупне површине 11ha 94a 03m², у државној својини.

2. Саставни део овог закључка је Иницијатива за проглашење заштићеног подручја III категорије језеро Пескара 1 – шарански ревер "Чепел".

3. Иницијатива из тачке 1. овог закључка подноси се Покрајинском заводу за заштиту природе у Новом Саду ради израде студије заштите.

4. О реализацији овог закључка стараће се Одељење за послове заштите и унапређивања животне средине.

5. ЗАКЉУЧАК СА ИНИЦИЈАТИВОМ ДОСТАВИТИ:

- Покрајинском заводу за заштиту природе Нови Сад,
- Одељењу за послове финансија и рачуноводства,
- Одељењу за послове заштите и унапређивања животне средине,
- Архиви.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД ЗРЕЊАНИН
ГРАДСКО ВЕЋЕ
Број:
Дана:
ЗРЕЊАНИН

**ПРЕДСЕДНИК
ГРАДСКОГ ВЕЋА**
Др Милета Михајлов

Образложење

Материјални правни основ за подношење иницијативе за проглашење заштићеног подручја III категорије језеро Пескара 1 – шарански ревер "Чепел" је чл. 6. и 41а став 4. и члан 42. став 2. Закона о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10) којим је прописано да заштиту и очување природе, у оквиру својих овлашћења, обезбеђује град, те да заштићено подручје III категорије проглашава надлежни орган јединице локалне самоуправе, а иницијативу за проглашење заштићеног подручја могу поднети субјекти заштите природе из члана 6. наведеног закона, односно у овом случају град.

Заштићена подручја у смислу члана 4. тачка 26. наведеног закона јесу подручја која имају изражену геолошку, биолошку, екосистемску и предеону разноврсност и због тога се актом о заштити проглашавају заштићеним подручјима од општег интереса.

Одредбама члана 48. Статута града Зрењанина ("Службени лист града Зрењанина", број 21/08) утврђена је надлежност Градског већа, а одредбама члана 108. став 3. прописано је да Градско веће доноси пословник, наредбе, упутства, решења и закључке.

На основу свега изнетог предлаже се Градском већу да донесе закључак у датом тексту.

ОБРАДИЛА:

Стојанка Самарцић-Хорват
Јелена Брусин

НАЧЕЛНИК
ОДЕЉЕЊА ЗА ПОСЛОВЕ ЗАШТИТЕ
И УНАПРЕЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Мр Дејан Јованов

НАЧЕЛНИК
ГРАДСКЕ УПРАВЕ
Александра Одавић-Мак

ИНИЦИЈАТИВА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА - ЈЕЗЕРО ПЕСКАРА 1 – ШАРАНСКИ РЕВИР "ЧЕПЕЛ"

Комплекс копова песка Пескара, на периферији Зрењанина, представља део мреже влажних станишта централног Баната. Налази се релативно близу неколико подручја од великог значаја за птице: СРП "Стари Бегеј - Царска бара" са рибњаком "Ечка", језера Окањ и Русанда и плавна зона реке Тисе, што је омогућило да вештачки настала станишта буду релативно брзо насељена различитим врстама птица, које подручје користе на различите начине. Експлоатација песка је започета на месту на коме су раније била заступљена барска и мочварна станишта стајаћих вода и слатинска и степска копнена станишта, а која су услед копања песка у великој мери уништена. Са експлоатацијом у већој мери се престало 1989. године. Посебна пажња је потом посвећена јединствености ове природне вредности на песку, напорима којима је она сачувана од локалних девастационих утицаја, новим претњама њеној даљој девастацији и жељи да се овим простором управља у духу одрживог развоја. Локација Пескаре је постала изванредна природна, еколошка, риболовачка и туристичка дестинација Зрењанина, посебно јер је врло близу урбане средине, а ипак у природном окружењу.

Аутентичност овог подручја се огледа у антропогеним утицајем формираном станишту, које сада постаје нова екосистемска целина. С тога се ту уједињују изворна флора и фауна и антропогено формирана ихтиофауна у биоценозама, повезаним у трофичке пирамиде, са растућим степеном комплексности. Репрезентативност је везана за просторну доминацију пешчаних обала, узвишења и удубљења, насталих копањем и гомилањем песка, као и за антропогене водене површине, којима доминира језеро Пескара 1 - шарански ревер "Чепел", које по својој комплексности превазилази остала језера.

"Чепел" представља изванредан пример екосистема у настајању. Антропогеним утицајем, порибљавањем, ова акумулација је постала станиште аутохтоних врста риба, као што су шаран, смуђ, штука, сом, лињак, греч, златни караш, црвенперка, бодорка, деверика и других. Ради очувања и обезбеђивања сталног оптимума рибљег фонда, одређен је и уведен посебан режим риболова "ухвати и пусти", веома популаран у свету, а у том духу, на овом језеру, одвијају се већ престижна такмичења у риболову интернационалног карактера.

На овом простору, природним обрастањем, формиране су фитоценозе различитих асоцијација, почев од иницијалних стадијума, па до фитоценоза, већ потпуно оформљених и богатих врстама. Поред аутохтоних врста налазе се фрагменти, антропогеним утицајем формираних засада дрвећа.

Птице, својом исхраном и осталим активностима представљају неизоставан део еколошке равнотеже, која се на овом вештачком језеру успоставља од његовог настанка. Забележено је укупно 112 врста птица, од којих 49 спада у гнезларице, а 10 врста у потенцијалне гнезларице подручја и ближе околине. Печат орнитофауни Пескаре дају врсте које се гнезде у приобалној вегетацији језера (*Podiceps cristatus* – ђубасти гњурац, *Ixobrychus minutus* - чапљица, *Botaurus stellaris* – водени бик, *Gallinula chloropus* – барска

кокица, *Fulica atra* - лиска, *Locustella luscinioides* – обичан цврчић, *Acrocephalus arundinaceus* – велики трстењак, *A. scirpaceus* – трстењак цвркутић, *A. schoenobaenus* – трстењак рогозар и *Emberiza schoeniclus* – барска стрнадица), врсте које се гнезде на стаништима насталим копањем и одлагањем песка (*Merops apiaster* - пчеларица, *Galerida cristata* – ђубаста шева, *Riparia riparia* - брегуница, *Motacilla alba* – бела плиска, *Oenanthe oenanthe* – обична белогуза, *Saxicola torquata* – црноглава траварка), док представља миграторну станицу за велики број примерака галебова (*Larus cachinans* – сињи галеб, *L. ridibundus* – обични галеб), лиски (*Fulica atra*), ластва (*Riparia riparia* - брегуница, *Delichon urbica* – градска ластва, *Hirundo rustica* – сеоска ластва) и других врста. Као најзначајније врсте подручја, у смислу заштите националних и регионалних популација, могу се издвојити букавац (око 1% националне популације, статус 3 Spec E, статус VU по IUCN), чапљица (око 0,2 % националне популације, статус Spec E, VU статус по IUCN), ђубасти гњурац (око 0,2% националне популације, статус VU по IUCN), бела рода (око 0,1% националне популације, статус 2 Spec E, статус LR: cd по IUCN), пчеларица (око 0,3% националне популације, статус 3 Spec E, статус LR: cd по IUCN) и ластва брегуница (0,1% националне популације, статус 3 Spec E, статус VU по IUCN). Из наведеног се може извести закључак о будућности ових врста, а тиме и значаја Пескаре, као места за проширење њихових станишта и повећања бројности њихових популација, тј. очување бидоверзитета.

На основу резултата микробиолошких испитивања узорака воде из језера Пескара - шарански ревер "Чепел", утврђено је да се испитивана вода, у односу на контролисани параметар (највероватнији број колиформних клица у 100ml), може сврстати у I класу вода, према *Уредби о класификацији вода* ("Службени гласник СРС", бр. 5/68).

Према резултатима физичко-хемијских параметара квалитета, вода из језера Пескара - шарански ревер "Чепел" је без боје, мириса и видљивих отпадних материја, рН вредности у алкалном подручју. Карактерише је слабо органско загађење, што је манифестовано ниском вредношћу петодневне биохемијске потрошње кисеоника и високом вредношћу раствореног кисеоника. Добијене вредности за већину испитаних параметара одговарају I/II класи вода, према *Уредби о класификацији вода* ("Службени гласник СРС", бр. 5/68), осим рН вредности, која испитивану воду сврстава у III класу, према наведеној Уредби.

Очуваност овог простора у потпуности зависи од негативних антропогених утицаја, који би могли нарушити хемијски и микробиолошки квалитет воде, како самог језера, тако и подземних издана из којих се језеро пуни. Укључивање свести шире друштвене заједнице о значају овог подручја за развој града и региона је нарочито важно. У складу са принципима категоризације, секторски приступ планирању и управљању, полази од претпоставке да је заштићено подручје од виталног значаја за развој, тј. да су то центри за развој региона и регионалне економије. У смислу одрживог развоја, нераскидиво се преклапају и одрживо повезују друштвени, економски и еколошки чиниоци. Једино тако могу се препознати потенцијали, и исти вредновати у економском смислу, а у складу са еколошким принципима и у корист друштвене заједнице.

Пошто се ради о природно вредној целини и чињеници да се таква подручја могу употребљавати под посебним режимом, који дефинише Закон о заштити животне средине, тј. као заштићено природно добро, сматрамо да би језеро Пескара 1 - шарански ревер "Чепел" могло добити статус заштићеног подручја локалног значаја, односно режим заштите:

- III (треће) категорије – Заштићено подручје локалног значаја.

С тога, подносимо иницијативу за проглашење заштићеног подручја III категорије језеро Пескара 1 - шарански ревер "Чепел", које се налази на катастарским парцелама К.О. Зрењанин I, лист непокретности број 22319 парцеле број: 14752, 14754/1, 14754/2, 14751, 14753, лист непокретности број 22321 парцеле број: 14757/1, 14759/1, 14759/2, 14761/1, 14761/2, 14758, 14759/3, лист непокретности број 22332 парцела број 14757/2, укупне површине 11ha 94a 03m2, у државној својини.

Једини начин да се ово подручје, изузетно вредно за локалну средину, сачува од уништења или тренутног искоришћавања и враћања у првобитно стање је стављање под заштиту трећег степена на локалном нивоу, када заштићено подручје проглашава надлежни орган јединице локалне самоуправе и обезбеђује одрживи развој, односно очување предметне локације.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД ЗРЕЊАНИН
ГРАДСКО ВЕЋЕ
БРОЈ:
ДАНА:
ЗРЕЊАНИН

ПРЕДСЕДНИК
ГРАДСКОГ ВЕЋА
Др Милета Михајлов